

Παραδοτέο 5.2.1

Αξιολόγηση της συνεισφοράς της κοινωνικής οικονομίας στην κοινωνική συνοχή

**Στα πλαίσια του έργου “Enhancement of social entrepreneurship through
the establishment of support structures in the CB area” με ακρωνύμιο
“Growing Social”**

INTERREG V-A COOPERATION PROGRAMME

GREECE – BULGARIA 2014 - 2020

The project is co-funded by the European Union and National Resources of the participating countries under the " INTERREG V-A GREECE - BULGARIA 2014-2020 "Cooperation Program.

www.growingsocial.eu

The contents of this deliverable are sole responsibility of Management and Administration Authority Technopolis Thessalonikis SA and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat”.

Περιεχόμενα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	5
Οι ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	7
ΕΠΙΧΕΙΡΩΝΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ.....	8
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	9
Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9
13 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9
Πότε θεσμοθετήθηκε η Κοινωνική Οικονομία στην χώρα μας και ποια τα αποτελέσματα έως τώρα;.....	9
Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά Νόμου?	10
Τι είναι ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;	11
Πόσες και ποιες κατηγορίες Κοιν. Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων υπάρχουν ;	12
Ποια είναι τα γενικά χαρακτηριστικά των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων;.....	12
Ποια είναι τα γενικά χαρακτηριστικά των Συνεταιρισμών Εργαζομένων;.....	13
Υπάρχουν φορολογικά ή ασφαλιστικά κίνητρα για την συμμετοχή σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ή Συνεταιρισμούς Εργαζομένων;	14
Εκτός των φορολογικών, υπάρχουν χρηματοδοτικά και άλλα εργαλεία στήριξης των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;	14
Τι είναι το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;	15
Ποια είναι η αρμόδια Υπηρεσία για την τήρηση του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;	15
Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	16
ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΣΚΟΠΟ	16
ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	17
ΕΠΙΛΟΓΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ.....	20
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	23
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	23
Δημιουργία εισοδήματος	23
Χρηματοδοτικά εργαλεία	24
Δημόσιες Συμβάσεις	26
ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	26

CROWDFUNDING	28
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	29
Βιο.Μ.Ε. Θεσσαλονίκη	30
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Μοδούσα	32
ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ	32
ΤΟ ΟΡΑΜΑ	32
ΙΣΤΟΡΙΚΟ	32
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	32
GREECE 4all	33
ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ	33
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	33
ΑΠΟΣΤΟΛΗ	33
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	33
Η ΛΥΣΗ	33
ALLENDALE FORGE STUDIOS	34
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	34
Η ΛΥΣΗ	34
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ	34
CIUDAD SALUDABLE	35
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	35
Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	35

Abstract

The concept of entrepreneurship in social change, especially in the third sector, is not new. The third sector of the economy has long ago proved its dynamics in using their entrepreneurial spirit to solve social issues. The modern economy with the economic development policies, focuses on strengthening competitiveness, ignoring the importance and development of Social Capital, ensuring and Social cohesion resulting in Social Underdevelopment (Sakelaropoulos, 1999).

According to Jean-Baptiste Say and Joseph A. Schumpeter, as a businessman you mention the one who utilizes the productive capacity of society and through creative destruction creates creative change. Dees reports that the social entrepreneur does the same by creating social change. Utilizes social capital - people and resources it often does not control - to develop the community's ability to resolve issues. You operate where the market is not interested and the state fails. He is the new "agent of change" of society.

According to the economic philosopher Adam Smith (1976) "It is not from the charity of the butcher, baker or cook where we are waiting for our dinner, but from his desire to benefit, his interest". In today's free market environment it is clear that this rule excludes the financially weak from access to basic goods, as the seller has no benefit (Hastings & Domegan, 2014). Studies, conclusions and reports on serving the weaker sections of society beyond developing countries and in developed countries have been published with good practice and sustainable reference models (Mohamed, 2015; Kottler & Lee, 2009; Prahalad & Hart 2001).

New needs, concepts and perceptions come to create the new organization, which respects the society, the planet while at the same time generating profit, part of which reinvests in the social purpose. It generates its own income to ensure the viability of its social purpose. He is moral, generous and has his mission first. Understands needs, creates social value and systemic change. It does not depend on donations and subsidies, as it does not hesitate to work with market organizations to achieve his goal. The new organization which interacts and develops in parallel with its social and economic environment.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια της ανάμιξης του επιχειρηματικού πνεύματος στην κοινωνική αλλαγή και δη στο τρίτο τομέα δεν είναι κάτι νέο. Ο τρίτος τομέας της οικονομίας έχει προ καιρού απόδειξη την δυναμική του στην χρήση του επιχειρηματικού πνεύματος για την επίλυση κοινωνικών ζητημάτων. Η σύγχρονη οικονομία με τις πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης που ακολουθεί, εστιάζει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, παραβλέποντας την σημασία και ανάπτυξη του Κοινωνικού Κεφαλαίου, την εξασφάλιση και την Κοινωνική συνοχή με αποτέλεσμα την Κοινωνική Υπανάπτυξη (Σακελαρόπουλος, 1999).

Από τον Jean-Baptiste Say στον Joseph A. Schumpeter, ως επιχειρηματίας αναφέρετε αυτός που αξιοποιεί την παραγωγική ικανότητα της κοινωνίας και μέσω της δημιουργικής αποδόμησης (creative destruction) δημιουργεί οικονομική αλλαγή. Ο Dees αναφέρει ότι ο κοινωνικός επιχειρηματίας πράττει ομοίως δημιουργώντας κοινωνική αλλαγή. Αξιοποιεί το κοινωνικό κεφάλαιο - ανθρώπους και πόρους που συχνά δεν ελέγχει- για να αναπτύξει την ικανότητα της κοινότητας στην επίλυση ζητημάτων. Δραστηριοποιείτε εκεί που η αγορά δεν ενδιαφέρει και το κράτος αδυνατεί. Είναι ο νέος «πράκτορας αλλαγής» της κοινωνίας.

Όπως αναφέρει ο Adam Smith (1976) οικονομικός φιλόσοφος “Δεν είναι από την φιλανθρωπία του κρεοπώλη, αρτοποιού ή του μάγειρα που περιμένουμε το δείπνο μας, αλλά από την επιθυμία του να ωφεληθεί, το συμφέρον του”. Στο σημερινό περιβάλλον της ελεύθερης αγοράς είναι ξεκάθαρο ότι αυτός ο κανόνας αποκλείει τους οικονομικά αδύναμους από την πρόσβαση σε βασικά αγαθά, καθώς ο πωλητής δεν έχει όφελος (Hastings & Domegan, 2014). Μελέτες, συμπεράσματα και αναφορές στην εξυπηρέτηση των αδύναμων στρωμάτων της κοινωνίας πέραν των αναπτυσσομένων χωρών και στις ανεπτυγμένες χώρες έχουν δημοσιευτεί με καλές πρακτικές και βιώσιμα μοντέλα αναφοράς (Mohamed, 2015, Kottler & Lee, 2009, Prahalad & Hart 2001)

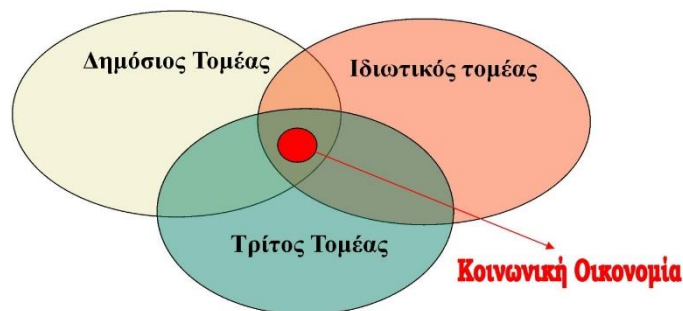
Νέες ανάγκες, έννοιες και αντιλήψεις έρχονται να δημιουργήσουν τον νέο οργανισμό, που σέβεται την κοινωνία, τον πλανήτη ενώ παράλληλα παράγει κέρδος μέρος του οποίου επανεπενδύει στον κοινωνικό σκοπό. Παράγει το δικό του εισόδημα ώστε να εξασφαλίσει την βιωσιμότητα του κοινωνικού του σκοπού. Είναι ηθικός, γενναιόδωρος και έχει πρώτιστος την αποστολή του. Κατανοεί τις ανάγκες, δημιουργεί κοινωνική αξία και συστημική αλλαγή. Δεν εξαρτάται από δωρεές και επιδοτήσεις, όπως δεν διστάζει να συνεργαστεί με οργανισμούς της αγοράς για να πετύχει τον σκοπό του. Ο νέος οργανισμός είναι μια εταιρεία-πολίτης που αλληλοεπιδρά και αναπτύσσετε παράλληλα με το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον του.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η κοινωνική οικονομία αναπτύχθηκε κυρίως σε τρία στάδια. Στο πρώτο στάδιο την βρίσκει ανάμεσα σε διάφορες κοινωνικές ομάδες συμπεριλαμβανομένου την κοινωνία των πολιτών, εκκλησία και υψηλή αστική τάξη (ευγενείς). Στο δεύτερο στάδιο της ανάπτυξης της οι κυβερνήσεις ενσωματώνουν την πρόνοια στο σύστημα λειτουργίας τους και στο τρίτο στάδιο ο νεοφιλελευθερισμός και η

προοδευτική κατάρρευση του κοινωνικού κράτους. Το τρίτο στάδιο έφερε στο προσκήνιο την ανάδυση της κοινωνικής οικονομίας καθώς η κοινωνία προσπάθησε να οχυρωθεί έναντι στις αδυναμίες του κοινωνικού κράτους να ανταπεξέλθει και να εξυπηρετήσει τις κοινωνικές ανάγκες στο σύνολο. Μέσα από αυτό το στάδιο δημιουργήθηκε ο θεσμός της κοινωνικής επιχείρησης, ένα νέο υβριδικό μοντέλο επιχείρησης που λειτουργεί και στους τρεις τομείς της οικονομίας.

Ένας καθολικός ορισμός για την κοινωνική Οικονομία (ΚΟ) είναι δύσκολο να επιτευχθεί καθώς οι οργανισμοί της Κοινωνικής Οικονομίας έχουν ευρύ πεδίο δράσης (Georgas, 2013). **Στο σύνολο τους οι ορισμοί συμφωνούν ότι η κοινωνική οικονομία χαρακτηρίζεται από το κοινωνικό όφελος, την δημοκρατική διακυβέρνηση και περιορισμένη αναδιανομή κερδών.**

Για την κατανόηση του ρόλου της Κοινωνικής οικονομίας στην κοινωνία θα εξηγηθεί η θέση της στους τομείς της οικονομίας. Η οικονομία παραδοσιακά διαχωρίζεται σε τρεις τομείς (figure 2.1):

- Δημόσιος τομέας: Παράγει και προσφέρει βασικές υπηρεσίες στους πολίτες. Εκπαίδευσης, άμυνα, ασφάλεια, υγεία και πρόνοια, θεσμούς κ.ο.κ.
- Ιδιωτικός Τομέας/Αγορά : Παράγει προϊόντα και υπηρεσίες με σκοπό το κέρδος, ιδίων όφελος
- Τρίτος τομέας – Κοινωνία των πολιτών: Κοινότητα, Μη κερδοσκοπικοί φορείς, Αλληλεγγύη, παράγει μη κυβερνητική υποστήριξη στα μέλη της κοινωνίας.

Η ΚΟ συνδυάζει στοιχεία του παρελθόντος και του παρόντος καθώς οι πρακτικές της μπορούν να αναγνωρισθούν από τον μεσαίωνα. Οι στρατιώτες σε περιόδους ειρήνης εργαζότανε σε συσσίτια και πρόσφεραν υπηρεσίες αλληλεγγύης γενικότερα. Οι Monzon και Chaves (2012) αναφέρουν ότι η κοινωνική οικονομία αποτέλεσε την απάντηση των πιο αδύναμων και απροστάτευτων κοινωνικών ομάδων στις νέες συνθήκες διαβίωσης. Τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής οικονομίας (Murray et al, 2012):

- Η χρήση των δικτύων για την διαχείριση και συντήρηση σχέσεων με την χρήση διαφόρων μέσων επικοινωνίας πέραν των παραδοσιακών.
- Η σύνδεση κατανάλωσης και παραγωγής και η πτώση των ορίων που τις διαχώριζε
- Ένα συνεργατικό έναντι ανταγωνιστικού πνεύματος, και μια τάση επαναλαμβανόμενης κατανάλωσης/συνεργασίας αντί του one-off consumption
- Προτεραιότητα στον σκοπό και την αποστολή

Ιστορικά η ΚΟ υποστηριζόταν από συνεταιρισμούς και συλλόγους. Το σύγχρονο concept των κοινωνικών οργανισμών σήμερα διακρίνεται σε 4 μεγάλες οικογένειες (CIRIEC, 2012):

- Συνεταιρισμοί (cooperatives),
- Ομάδες αλληλοβοήθειας (mutual societies)
- Σύλλογοι
- Ιδρύματα

Οι ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αναφορικά με τον νέο θεσμό της Κοινωνικής Οικονομίας, τον χειμώνα του 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεσμοθέτησε την Πρωτοβουλία για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις (Social Business Initiative). Βασικός σκοπός της Επιτροπής είναι μέσα από αυτή την Πρωτοβουλία «να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη και εν γένει της Κοινωνικής Οικονομίας»(CIRIEC, 2012). Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι το αναπτυξιακό όχημα της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των καιρίων κοινωνικών προβλημάτων της δομικής ανεργίας και της φτώχειας στοχεύοντας τις πόλεις και την περιφέρεια. Παράλληλα θα αποτελέσει λύση για την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας και της τοπικής ανάπτυξης, στην αντιμετώπιση των θεμάτων της οικολογίας, της παιδείας, της υγείας, στην άμβλυνση των ανισοτήτων και στην στήριξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις λειτουργούν σαν συμβατικές επιχειρήσεις, με την διαφορά ότι στο κέντρο της αποστολής τους υπάρχει ο Κοινωνικός σκοπός. Έχουν κανονική δομή, προγραμματισμό, οργάνωση, διοίκηση, έλεγχο. Επανεπενδύουν τα κέρδη τους, δημιουργούν θέσεις εργασίας, κοινωνική επανένταξη και ενσωμάτωση. Η αποστολή αυτών των οργανισμών είναι η επίτευξη κέρδους για την βιωσιμότητα του κοινωνικού τους σκοπού. Στηρίζονται στην συλλογικότητα και την συμμετοχή και χαρακτηρίζονται από την δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων. Σημαντική είναι η συμβολή των δικτύων και η χρήση τους καθώς και η σύνδεση τους με την κοινωνία των πολιτών. Ευνοϊκή επίσης για τον θεσμό, θεωρείτε η στροφή της αγοράς προς την ηθική κατανάλωση η οποία στο Ηνωμένο Βασίλειο παρουσίασε ανάπτυξη 50-55% από 1999-2007 και 18% 2007-2009 (Big society Capital, 2012). Η αξία της αγοράς υπολογίζεται στα 43.2 δις λίρες. Η τάση αυτή αναμένετε να ακολουθήσει ανάλογους ρυθμούς ανάπτυξης και στην Ελληνική αγορά με πρωταγωνιστές τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις.

Στην Ελλάδα νομοθετήθηκε με τον νόμο 4019/11, η μορφή Κοινωνικών Συνεταιρισμών συνεταιρισμών περιορισμένης ευθύνης (Κοιν.Σ.Επ) και στην πορεία αντικαταστάθηκε με το νέο νομοθετικό πλαίσιο του Ν 4430/2016. Στη πλειονότητα τους οι Κοιν.Σ.Επ. στην Ελλάδα δεν έχουν καταφέρει να ιδρυθούν -πέρα από τη νομική τους ίδρυση. Οι συχνότερες αιτίες είναι :

- Έλλειψη διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων,
- Έλλειψη συνεργασιών,
- Έλλειψης κεφαλαίων,
- Έλλειψη οράματος και επιχειρηματικού πλάνου,
- Έλλειψη δικτύωσης,
- Μη φιλικό νομοθετικό/φορολογικό/θεσμικό περιβάλλοντος

Η λύση στην ανάπτυξη τους εστιάζετε στην **πρόσβαση** σε:

- Εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης
- Χρηματοδοτικά κεφάλαια Ίδρυσης, κεφαλαιακής ανάπτυξης & επέκτασης.
- Στην Δημιουργία Κοινωνικών Εταιρικών Δικτύων (*συνεργασίες, δίκτυα κοινωνικών επιχειρήσεων*).

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα μέσα από τις εκφράσεις της μπορεί να προσφέρει ανάπτυξη, ενσωμάτωση και απασχόληση. Είναι μια λύση για την δομική ανεργία και για την έξοδο από την φτώχεια καθώς προσφέρετε ως ένα μοντέλο ανάπτυξης από την Βάση. Στην παρούσα ενότητα γίνεται εκτενής ανάλυση του θεσμού καθώς και επεξήγηση όρων όπως είναι η φτώχεια και το κοινωνικό κράτος που σχετίζονται με την πορεία του θεσμού.

ΕΠΙΧΕΙΡΩΝΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ο Διάλογος ξεκίνησε με την ιδιαίτερη φύση του επιχειρηματία, ο οποίος ενεργοποιεί τους πόρους που έχει διαθέσιμος και δημιουργεί λύσεις. Καινοτομεί και αλλάζει τον τρόπο που λειτουργεί η οικονομία.

Γάλλος Οικονομολόγος Jean Baptiste Say (1767 – 1832), στις αρχές του 19ου αιώνα περιέγραψε τον επιχειρηματία ως τον άνθρωπο που έχει την ικανότητα να δημιουργεί αξία. Έναν αιώνα αργότερα ο Schumpeter αναγνωρίζει τον επιχειρηματία ως τη δύναμη που οδηγεί σε κοινωνική και οικονομική πρόοδο, ενώ αναφέρει ότι η απουσία του θα δημιουργούσε στατικές οικονομίες. Αναγνώρισε επίσης στον επιχειρηματία την ικανότητα να φέρνει την υποχρεωτική μετάβαση στο νέο αποδομώντας το παλιό, η θεωρία της δημιουργικής καταστροφής (*creative destruction*). Στη σύγχρονη εποχή ο Peter Drucker αναφέρει ότι ο επιχειρηματίας δεν είναι απαραίτητα ο ίδιος πράκτορας αλλαγής αλλά αποτελεί τη βάση της αλλαγής καθώς *«ψάχνει πάντα για αλλαγή, απαντά σε αυτή, και την εκμεταλλεύεται ως ευκαιρία»*. Το σημείο καμπής όλων των θεωρητικών προσεγγίσεων βρίσκεται στη σύνδεση της επιχειρηματικότητας με την ευκαιρία.

Συνοψίζοντας ο επιχειρηματίας είναι ο χαρισματικός άνθρωπος που προσπαθώντας με επιμονή να πετύχει τον σκοπό του γίνεται μέρος μια μεγαλύτερης μηχανής διαμόρφωσης της παρούσας κατάστασης και η επιχειρηματικότητα παράλληλα αποτελεί στάση ζωής για τον ίδιο. Ο επιχειρηματίας ως άτομο ενεργοποιεί τη μετάβαση από μια δυσάρεστη – συνήθως μη αντιληπτά- πραγματικότητα σε μία νέα και λειτουργεί σε όλους τους τομείς (τεχνολογίας, κοινωνίας, επιστήμης). Δημιουργεί το δικό του εισόδημα, έχει πάθος για τη δραστηριότητα του, είναι κοινωνικά και συναισθηματικά ευφυής και έχει την ικανότητα να αξιοποιεί τα δίκτυα και τις νέες ιδέες. Χρησιμοποιεί σαν πυξίδα το όραμα του και δεν αποτυγχάνει, αντιθέτως μαθαίνει, προσαρμόζεται και ξαναεπιχειρεί.

Ο Bill Drayton ιδρυτής της ΑΣΟΚΑ, είναι από τους πρώτους που είδε την σύνδεση του επιχειρηματικού πνεύματος με την επίλυση κοινωνικών ζητημάτων και αναρωτήθηκε «**Γιατί δεν χρησιμοποιούμε την δυναμική της επιχειρηματικότητας για να επιλύσουμε κοινωνικά προβλήματα**». Έπειτα ίδρυσε την ASHOKA έναν οργανισμό αφιερωμένο στην ενίσχυση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Όπως οι επιχειρηματίες, συνεισφέρουν και **αλλάζουν τον κόσμο των επιχειρήσεων**, έτσι και οι Κοινωνικοί επιχειρηματίες λειτουργούν ως **πράκτορες αλλαγής για την Κοινωνία**.

Συνεπώς **οι κοινωνικές επιχειρήσεις λειτουργούν σαν συμβατικές επιχειρήσεις, με την διαφορά ότι στο κέντρο της αποστολής τους υπάρχει ο Κοινωνικός σκοπός**. Έχουν κανονική δομή, προγραμματισμό, οργάνωση, διοίκηση, έλεγχο. Επανεπενδύουν τα κέρδη τους, δημιουργούν θέσεις εργασίας, κοινωνική επανένταξη και ενσωμάτωση. Η αποστολή αυτών των οργανισμών είναι η επίτευξη κέρδους για την βιωσιμότητα του κοινωνικού τους σκοπού.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο Νόμος 4430 του 2016 ο οποίος διαδέχθηκε τον Νόμο 4019/11 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με τίτλο «Κοινωνική Οικονομία, Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις αποτελεί το νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Στοχεύει στη νομική κατοχύρωση του χώρου της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, την κοινωνική ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, την κάλυψη κοινωνικών αναγκών μέσω της ενίσχυσης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής καινοτομίας και την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Παρακάτω παρατίθενται μερικές πληροφορίες βάση της νομοθεσίας όπως αυτές έχουν ανακτηθεί από τον φορέα Κ.Α.Λ.Ο..

13 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΒΑΣΗ ΝΟΜΟΥ 4430/2016

Πότε θεσμοθετήθηκε η Κοινωνική Οικονομία στην χώρα μας και ποια τα αποτελέσματα έως τώρα;

Στη χώρα μας, η Κοινωνική Οικονομία αναπτύχθηκε κυρίως μετά το 2000. Σύμφωνα με στοιχεία της αρμόδιας Υπηρεσίας (Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) έως 27.10.2016,

πραγματοποιήθηκαν 1221 εγγραφές Κοινωνικών Επιχειρήσεων, εκ των οποίων παρέμεναν ενεργές 908. Πολλές από αυτές έχουν να επιδείξουν σημαντικό έργο και έχουν δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά οφέλη στην τοπική κοινωνία μέσω της παραγωγής προϊόντων, της παροχής υπηρεσιών και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Στα τέσσερα χρόνια εφαρμογής του νόμου αναδείχθηκαν ζητήματα που απαιτούσαν περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση, ώστε να δοθεί νέα ώθηση σε υγιείς και στέρεες βάσεις για την ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας στην χώρα μας.

Ποιο είναι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την Κοινωνική Οικονομία;

Σκοπός του νέου θεσμικού πλαισίου είναι η ανάπτυξη του τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσω της δημιουργίας ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος, που θα διευκολύνει τη συμμετοχή όλων των πολιτών σε όλες τις δυνατές παραγωγικές δραστηριότητες, με τη διάχυση πρακτικών δημοκρατίας, ισότητας, αλληλεγγύης, συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Ποιοι είναι οι κύριοι στόχοι του θεσμικού πλαισίου;

- Διάχυση του παραδείγματος της κοινωνικής οικονομίας σε όλους τους δυνατούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας.
- Δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος που θα στηρίζει και θα ενισχύει τα παραγωγικά εγχειρήματα αυτοδιαχείρισης, ώστε μέσω της κάλυψης κοινωνικών αναγκών να μπορούν να συμβάλλουν στην κοινωνική πρόοδο και στη δίκαιη οικονομική ανάπτυξη.
- Καθορισμός και ανάδειξη της συλλογικής και της κοινωνικής ωφέλειας ως συστατικά στοιχεία της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Ουσιαστική ανάπτυξη της διαβούλευσης, της συμμετοχής και της συναπόφασης με τους κοινωνικούς εταίρους και τους ίδιους του Φορείς της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σχετικά με τα θέματα που ρυθμίζουν πολιτικά, νομικά, διοικητικά το πεδίο.

Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά Νόμου?

- Διευρύνεται το πεδίο των Φορέων της Κοινωνικής Οικονομίας, με την δυνατότητα που παρέχεται σε φορείς εκτός των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων να ενταχθούν στις ρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου της Κοινωνικής Οικονομίας
- Αποσαφηνίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις ένταξης στις επιμέρους κατηγορίες Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας

- Διευκολύνεται και απλοποιείται η διαδικασία εγγραφής και τροποποίησης στοιχείων Καταστατικού.
- Παρέχεται επαρκής νομική βάση για την θεσμοθέτηση χρηματοδοτικών και άλλων κινήτρων. Θεσμοθετείται το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας ως ΝΠΙΔ, με σκοπό την χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων για την ενίσχυση των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Καθορίζονται με σαφήνεια οι όροι συμμετοχής, εθελοντικής εργασίας και γενικότερα σχέσεων των μελών και των εργαζομένων με τους Φορείς Κοινωνικής Οικονομίας
- Προβλέπονται ρήτρες δημιουργίας απασχόλησης από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, οι οποίοι εμφανίζουν σημαντική οικονομική δραστηριότητα.
- Θεσπίζεται ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων, μια ευέλικτη νομική μορφή, που θα αποτελέσει βασικό μοχλό κινητοποίησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής καινοτομίας στην χώρα μας. Με την συγκεκριμένη νομική μορφή επιδιώκεται μεταξύ άλλων να αξιοποιηθούν από τους εργαζόμενους εγκαταλελειμμένες/χρεωκοπημένες επιχειρήσεις.
- Προβλέπεται η δημιουργία και ενεργοποίηση εργαλείου μέτρησης κοινωνικού αντικτύπου των Φορέων, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας τους, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιοποίηση των καλών πρακτικών
- Δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας ενώσεων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
- Θεσπίζεται Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, καθώς και Συντονιστική Επιτροπή για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία. Ενισχύεται με αυτόν τον τρόπο ο στρατηγικός σχεδιασμός και ο κοινωνικός διάλογος για τα θέματα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Διασφαλίζεται η συνέχεια και η ομαλή μετάβαση των υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων στο νέο πλαίσιο, χωρίς «βαριές» διοικητικές διαδικασίες.
- Συστήνεται Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με κύριο έργο την χάραξη, εκτέλεση και εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

Τι είναι ο Φορέας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας είναι:

1. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
2. οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.),

3. οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων,
4. οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά
 - Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας,
 - Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.
 - Το καταστατικό του προβλέπει περιορισμούς στη διανομή κερδών
 - Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας,
 - Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς ΚΑΛΟ.
 - Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Πόσες και ποιες κατηγορίες Κοιν. Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων υπάρχουν ;

Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, οι οποίες διακρίνονται σε δύο υποκατηγορίες:

- i. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή, των ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες. Ποσοστό 30% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- ii. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού. Ποσοστό 50% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- iii. Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του άρθρου 12 του ν. 2716/1999, (θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης.)
- iv. Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής ωφέλειας, οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης», ή και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος».

Ποια είναι τα γενικά χαρακτηριστικά των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων;

- Μια Κοιν.Σ.Επ. πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον πέντε μέλη ή επτά μέλη για τις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης
- Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι είτε φυσικά πρόσωπα, είτε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η συμμετοχή των νομικών προσώπων στην Κοιν. Σ.Επ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του 1/3 των μελών της
- Δεν μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- Δεν μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη ΝΠΔΔ που υπάγονται σε ΟΤΑ με εξαίρεση τις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης και υπό την προϋπόθεση ύπαρξης προηγούμενης έγκρισης από τον φορέα που εποπτεύει το ΝΠΔΔ
- Κάθε μέλος πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα και έως πέντε προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες,
- Όλα τα μέλη έχουν δικαίωμα μιας ψήφου ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτουν
- Κάθε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής είναι υποχρεωτικά και μέλος της επιχείρησης
- Μόνη η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου με την ιδιότητα μέλους - εταίρου, σε Κοιν.Σ.Επ., δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δε δημιουργεί ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις
- Μέλος μίας Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να μετέχει σε άλλη Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα
- Το ποσοστό των ακαθαρίστων εσόδων από τις δραστηριότητες της Κοιν.Σ.Επ. που προέρχεται από Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 65% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης, υπολογιζόμενου σε τριετή βάση. Από την πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται οι Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης της περίπτωσης α' της παραγράφου 2.
- Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δε διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και εργαζόμενοι σε αυτή
- Η διανομή των κερδών διατίθεται ποσοστιαία, ετησίως, ως ακολούθως:
 - ο κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,
 - ο κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',
 - ο υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

Ποια είναι τα γενικά χαρακτηριστικά των Συνεταιρισμών Εργαζομένων;

- Συνεταιρισμοί Εργαζομένων είναι οι Αστικοί Συνεταιρισμοί του ν. [1667/1986](#) που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη «συλλογική ωφέλεια».
- Μέλη τους είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, τα οποία επιθυμούν να βιοποριστούν, παράγοντας από κοινού αγαθά και υπηρεσίες για τρίτους.
- Μέλος ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν μπορεί να είναι μέλος άλλου Συνεταιρισμού Εργαζομένων
- Για τη σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν και η υπογραφή του καταστατικού της από τουλάχιστον τρία φυσικά πρόσωπα.

- Το σύστημα αμοιβών και οι όροι εργασίας των μελών καθορίζονται από το καταστατικό ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση. Ως προς τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, τα μέλη του Συνεταιρισμού Εργαζομένων εγγράφονται και ασφαλιζονται στον ΕΦΚΑ (πρώην Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών)
- Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:
 - α. Κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,
 - β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',
 - γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

Υπάρχουν φορολογικά ή ασφαλιστικά κίνητρα για την συμμετοχή σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ή Συνεταιρισμούς Εργαζομένων;

- Εργαζόμενοι στους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων και στις Κοιν.Σ.Επ., οι οποίοι ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επιδόματα επανένταξης ή οποιασδήποτε μορφής νοσήλιο ή παροχή ή σύνταξη ως έμμεσα ασφαλισμένοι, συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές αυτές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από την Κοιν.Σ.Επ. ή το Συνεταιρισμό Εργαζομένων.
- Το τέλος επιτηδεύματος για τις Κοιν.Σ.επ και τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων καθορίζεται σε 500 ευρώ ετησίως. Επίσης, εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους.

Υπάρχουν άλλα φορολογικά κίνητρα για τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, το οποίο καταβάλλεται από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στους εργαζομένους τους, θεωρείται ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και δεν περιλαμβάνεται κατά τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα του Φορέα

Εκτός των φορολογικών, υπάρχουν χρηματοδοτικά και άλλα εργαλεία στήριξης των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

- Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης, και μπορεί να υπάγονται στις διατάξεις του νομού
- Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας και σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για τη στήριξη της εργασίας.
- Οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ.φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί να παραχωρούν με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου τη χρήση κινητής και ακίνητης περιουσίας τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για την ενίσχυση δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας,

Τι είναι το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας είναι η βάση δεδομένων που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από το Τμήμα Μητρώου της Δ/νσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, στην οποία εγγράφονται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Ποια είναι η αρμόδια Υπηρεσία για την τήρηση του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας;

Το Τμήμα Μητρώου της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας οικονομίας της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι αρμόδιο για την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΣΚΟΠΟ

Αυτό το στάδιο της ανάπτυξης εμπορικής δραστηριότητας πρέπει απαραίτητα να προηγείται της ιδέας ίδρυσης μιας κοινωνικής επιχείρησης. Στην πλειοψηφία τους σήμερα οι Κοινωνικές επιχειρήσεις «βιάζονται» να ιδρυθούν πριν ακόμη έχουν καθορίσει με ποια εμπορική δραστηριότητα θα «θωρακίσουν» τον κοινωνικό τους σκοπό.

Όπως αναφέραμε η Κοινωνική Επιχείρηση σε οποιαδήποτε νομική μορφή (ΚοιΣΠΕ ή Κοιν.Σ.Επ) είναι μια κανονική επιχείρηση. Η βασική διαφορά είναι ο σκοπός της, ο οποίος είναι πρωτίστως κοινωνικός και δευτερευούσης κερδοσκοπικός. Χρησιμοποιεί το κέρδος για να εξασφαλίσει ότι θα μπορεί να πετύχει και να διατηρήσει τον κοινωνικό σκοπό.

Συνεπώς για να ανακαλύψετε τον εμπορική δραστηριότητα σας θα πρέπει να ξεκινήσετε αρχικά κατηγοριοποιώντας αν αυτή η δραστηριότητα ταυτίζεται με τον κοινωνικό σκοπό ή είναι συμπληρωματική για την δημιουργία εισοδήματος (Πίνακας).

Ταύτιση εμπορικού και Κοινωνικού Σκοπού	Συμπληρωματικός εμπορικός σκοπός
<p>Η πλατφόρμα Greece4all, έχει σκοπό να διευκολύνει τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες από τον κόσμο παρέχοντας πληροφόρηση για προσβάσιμες διακοπές. Η υπηρεσία της είναι και ο κοινωνικός της σκοπός. Πωλεί υπηρεσίες σχετικές με τον κοινωνικό σκοπό.</p>	<p>SOFFA, το κοινωνικό εργοστάσιο μόδας που στοχεύει να ενσωματώσει θύματα του trafficking και refugees, αξιοποιώντας τα ταλέντα τους στην βιομηχανία της μόδας (Work Integration). Αποτελεί ένα καλό παράδειγμα διαχωρισμού ωφελουμένων και πελατών καθώς ωφελούμενοι είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι ενώ πελάτες αναζητούνται από την ιδιωτική αγορά.</p>

Εφόσον η ομάδα έχει πλέον καθορίσει αν υπάρχει διαχωρισμός εμπορικής δραστηριότητας και κοινωνικού σκοπού μπορεί να ξεκινήσει την αναζήτηση του επιθυμητής δραστηριότητας μέσα από την αναζήτηση των πόρων και των ικανοτήτων των μελών της επιχείρησης και έπειτα να δει αν το προϊόν αυτό ήδη παρέχεται στην αγορά.

Είναι συχνό οι ομάδες να καταλήγουν σε πολλές επιχειρηματικές ιδέες. Σε4α υτήν την περίπτωση σας προτείνουμε να προχωρήσετε σε ανάλυση και αξιολόγηση όλων των ιδεών βάση κριτηρίων (π.χ. Κόστος λειτουργίας και εξοπλισμού, Δαπάνες κατασκευής και έναρξης, Ανταγωνιστικά προϊόντα κ.λ.π). Η αξιολόγηση θα σας επιτρέψει να δείτε ποια ιδέα έχει μεγαλύτερη προοπτική στην αγορά και μπορείτε παράλληλα να την στηρίξετε σε πόρους και ικανότητες.

ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η νομική μορφή αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην διαδικασία του εγχειρήματος παρόλα αυτά δεν είναι το πρώτο στάδιο στην ίδρυση μιας επιχείρησης. Ο επιχειρηματίας ή η ομάδα πρέπει να βρει την «ιδέα» και να προχωρήσει στην διάγνωση των εσωτερικών του κινήτρων. Γνωρίζοντας τα εσωτερικά του κίνητρα τότε θα βρίσκεται σε θέση να θέσει μετρήσιμους και επιτεύξιμους (S.M.A.R.T.) στόχους.

Όπως αναφέρει μια ρήση «δεν μπορείς να πάς, εκεί που δεν βλέπεις». Έτσι τα κύρια βήματα στην κατάρτιση του πλάνου αποτελούν:

- Η σύλληψη και η δόμηση της ιδέας
- Η δημιουργία της ομάδας
- Η καταπολέμηση των φόβων
- Η δημιουργία της ταυτότητας του οργανισμού
- Αναζήτηση των πόρων
- Χτίσιμο και αξιοποίηση δικτύων

Η σύλληψη της ιδέας είναι κάτι ιδιαίτερο. Είναι ωφέλιμο να συζητήσει ο επιχειρηματίας την ιδέα του ώστε να πάρει ανατροφοδότηση. Η λανθασμένη αντίληψη «θα μου πάρουν την ιδέα» μπορεί να

υποκατασταθεί από την αντίληψη «αν είμαι τυχερός θα μου πούνε την άποψη τους». Σαφώς δεν αναφερόμαστε στην απόλυτη αναφορά σχετικά με την ιδέα αλλά μια συζήτηση γύρω από την βασική ιδέα είναι πάντα ωφέλιμη και ακίνδυνη. Η αναζήτηση σε αντίστοιχες καλές πρακτικές σε άλλες περιοχές του κόσμου και η προσαρμογή σε τοπικά δεδομένα ή υιοθέτηση στοιχείων είναι επίσης ωφέλιμη διαδικασία.

Το επόμενο σημαντικό βήμα είναι η έρευνα αγοράς και ανταγωνισμού. Στο στάδιο αυτό αναλύονται επίσης θέματα της εμπειρίας του χρήστη, της Μοναδικής Πρότασης Αγοράς και η αναγνώριση της ανάγκης. Έρευνα αγοράς αναφέρουμε τί συμβαίνει στην αγορά γύρω από την ιδέα που έχετε καταλήξει, πως καλύπτουν την ανάγκη αυτή σήμερα οι καταναλωτές και με ποια προϊόντα. Πως λύνουν οι ανταγωνιστές το πρόβλημα και πως ανταποκρίνονται οι πελάτες/χρήστες. Εφόσον έχετε σχηματίσει μια εικόνα γύρω από αυτά τα δεδομένα τότε μπορείτε να αξιολογήσετε την την ελκυστικότητα της υπηρεσίας / του προϊόντος σας και την πιθανότητα επιτυχία τους στην αγορά που στοχεύετε. Έχουν γίνει αρκετές αναφορές πάνω στο πρόβλημα των στελεχών να ταυτίζουν τις επιθυμίες τους με τους πιθανούς πελάτες καθώς πείθουν τους εαυτούς τους ότι το ίδιο επιθυμούν και οι πελάτες. (Kim, Mauborgne,2015).

Αφού έχετε αναγνωρίσει τις ανάγκες και έχετε μια εικόνα από την αγορά πρέπει να αναγνωρίσετε το κοινό σας και τί ζητάει. Ποτέ δεν είναι όλοι. Όσο πιο συγκεκριμένοι είστε με το κοινό σας τόσο πιο ευκολά θα βρείτε πως θα καλύψετε την ανάγκη του. Παραδειγματικά αν λειτουργούσατε ένα κάμπινγκ το κοινό σας μπορεί να είναι έφηβοι, οικογένειες, ανδρόγυνα και ούτω καθεξής. Κάθε ομάδα έχει διαφορετικές ανάγκες και γνωρίζοντας τες μπορείτε να τις καλύψετε.

Εχοντας καθορίσει το κοινό σας η βασική παράμετρος είναι να αναγνωρίσετε το πρόβλημα που λύνει το προϊόν ή η υπηρεσία σας ώστε να καταρτίσετε την πρόταση αξίας. Δηλαδή απλά να απαντήσετε ποια είναι η αξία του προϊόντος για τον χρήστη. Όσο μεγαλύτερο το πρόβλημα και πιο αποτελεσματική η λύση τόσο μεγαλύτερη η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Τα επιτυχημένα προϊόντα μιλάνε για τον πελάτη (αξία) και τα αποτυχημένα για το προϊόν (χαρακτηριστικά).

Ένα εργαλείο οδηγός για την σύνταξη της πρότασης αξίας είναι το παρακάτω:

Εικόνα 2: Μοντέλο Αξιακής πρότασης

Για _____ (πελάτες στόχος) που _____ (δήλωση ανάγκης ή ευκαιρίας) το δικό μας (όνομα προϊόντος/υπηρεσίας) αποτελεί _____ (κατηγορία) που (αναφορά ωφέλειας) _____ .

Παραδειγματικά μια επιχείρηση που μεταπωλεί βιολογικά προϊόντα ηθικής παραγωγής:

Εικόνα 3: Μοντέλο Αξιακής πρότασης παράδειγμα

Για τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης που επιθυμούν αγνά προϊόντα με διαφάνεια στην παράγωγη , το ΑΒΓ αποτελεί το πρώτο κατάστημα που διαθέτει μόνο προϊόντα αγνά με διαφάνεια και ταυτότητα προμηθευτών

Αφού εκτιμηθούν οι παράγοντες τότε το επόμενο βήμα είναι το Pitch. Ένα μεταφερόμενο μήνυμα που συνοψίζει την ιδέα σε 3-4 προτάσεις (*elevator Pitch*) και ή «πώληση» της κεντρικής ιδέας ώστε να γίνει ελκυστική(Pitch) για δυνητικούς χρηματοδότες. Το pitch παραδοσιακά περιλαμβάνει:

- Σύνοψη της εταιρείας

- Το κενό της αγοράς/ την ανάγκη
- Την πρόταση
- Κανάλια διανομής
- Ενέργειες μάρκετινγκ
- Στοιχεία της Τμηματοποίησης και στόχευσης
- Μέγεθος αγοράς
- Στοιχεία ανταγωνισμού
- Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα
- Ανάγκες χρηματοδότησης
- Αποδόσεις/προβλέψεις
- Στόχους κλειδιά
- Ομάδα και συμβούλους

Τα σύγχρονα προγράμματα επιχειρηματικότητας έχουν ενσωματωμένη εκπαίδευση στο χτίσιμο του Pitch. Με αυτό ο υποψήφιος μπορεί να επικοινωνήσει το όραμα του αποτελεσματικά ώστε να προσελκύσει υποστηρικτές, χρηματοδότες ή να χτίσει την ομάδα του.

Η δημιουργία της ομάδας. Είναι σημαντικό στην περίπτωση της Κοιν.Σ.Επ. και εν γένει του συνεταιρισμού να αποφευχθεί ο «Εξαναγκαστικός συνεταιρισμός» όπως επίσης και τα μέλη «Φαντάσματα». Στην πρώτη περίπτωση το εγχείρημα είναι καταδικασμένο καθώς η συνεργασία ποτέ δεν προκύπτει από πίεση και εξαναγκασμό. Στην δεύτερη περίπτωση, ως «φαντάσματα» χαρακτηρίζονται τα μέλη που εγγραφήκαν στο μητρώο για να συμπληρωθεί ο υποχρεωτικός αριθμός μελών. Αυτά τα μέλη θα αποτελούν βάρος στην λειτουργία του οργανισμού και σε κάποιες περιπτώσεις θα αποτελέσουν παράγοντα δυσκινησίας. Ο υποψήφιος πρέπει να επικοινωνήσει το όραμα του και ιδανικά να βρει μέλη που θα ενστερνιστούν το όραμα ενώ την ίδια στιγμή καλύπτουν τις λειτουργικές ή παραγωγικές ανάγκες της κοινωνικής επιχείρησης. Παραδειγματικά η Κοιν.Σ.Επ. Μοδούσα όταν ξεκίνησε δεν έψαχνε μόνο αγρότες, είχε παράλληλες ανάγκες για επικοινωνία, τυποποίηση, προώθηση, διοίκηση/διαχείριση. Η κάθε κατηγορία από τις προαναφερόμενες έχει ένα σύνολο ειδικοτήτων που μπορεί να εξασφαλίσει παραγωγική ανάμιξη με τον οργανισμό.

Το επόμενο βήμα είναι να βγει η ομάδα προς αναζήτηση των πόρων. Η παραδοσιακή σατιρική προσέγγιση των 3F (friends, fools & family) είναι σαφώς υπαρκτή και εδώ αλλά ως μέρος των πηγών χρηματοδότησης καθώς η ΚΕ εισάγει στο παιχνίδι και την κοινωνία των πολιτών. Όπως θα δούμε παρακάτω η Κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα νέο κόσμο με νέες προσεγγίσεις και μορφές εναλλακτικής χρηματοδότησης ενώ παράλληλα έχει πρόσβαση στις παραδοσιακές. Αυτός οι πηγές προκύπτουν από την σύνδεση του οργανισμού με την κοινωνία με τον καθαρό κοινωνικό σκοπό. Crowdfunding, crowdsourcing, Impact Investing είναι μερικές από τις νέες πηγές.

Κλείνοντας η αναζήτηση και αξιοποίηση δικτύων είναι αυτή που θα επιφέρει απτά αποτελέσματα. Οι συλλογικότητα είναι το χαρακτηριστικό της ΚΕ και όπως αναφέρει η ερευνά οι ΚΕ πλεονεκτούν στην χρήση μη συμβατικών μέσων δικτύωσης, κυρίως λόγω της σύνδεσης τους με την κοινωνία των πολιτών.

Συνοψίζοντας μερικές από τις βασικά βήματα για την έναρξη ενός κοινωνικού εγχειρήματος παρουσιάζονται στην εικόνα.

Πώς να γίνω Κοινωνικός Επιχειρηματίας

- ✓ Βρες την αποστολή σου
- ✓ Χτίσε την ομάδα σου
- ✓ Χτίστε το οραμά σας
- ✓ Μην χάσεις το δρόμο της αποστολής σου
- ✓ *Dream Big, Start small, Scale Fast*
- ✓ Αναζήτησε τους διαθέσιμους πόρους
- ✓ Αναγνώρισε την δυναμική των δικτύων σου
- ✓ Άφησε την αλλαγή να συμβεί

ΕΠΙΛΟΓΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

Παρά την κατηγοριοποίηση των κοινωνικών επιχειρήσεων στην παραπάνω νομική μορφή υπάρχουν και άλλες επιλογές που εξυπηρετούν τον κοινωνικό σκοπό. Αυτές περιγράφονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα. Η επιλογή της Νομικής μορφής είναι μια από τις πιο σημαντικές αποφάσεις στην διαδικασία του εγχειρήματος.

Ο κοινωνικός επιχειρηματίας πρέπει να ταυτίσει τις μεταβλητές του εγχειρήματος με την ανάλογη και πιο φιλική νομική μορφή. Πιο απλά πρώτα πρέπει η ομάδα να καταλήξει στην δραστηριότητα που θα έχει και έπειτα να επιλέξει την κατάλληλη νομική μορφή που θα υποστηρίξει την λειτουργία της.

Η ομάδα ή ο επιχειρηματίας πρέπει να κατανοήσει ότι όλες οι νομικές μορφές έχουν κάποιους περιορισμούς μαζί με δικαιώματα και δεν υπάρχει νομική μορφή που θα ξεπερνά την γραφειοκρατία και επιτρέπει να λειτουργεί η επιχείρηση κατά βούληση. Οι νέοι επιχειρηματίες πρέπει απαραίτητα να συμβουλευτούν πριν την έναρξη ένα λογιστή και ένα δικηγόρο για τα θέματα που άπτονται καταστατικού και νομικών κλυμάτων, ιδιαίτερα αν η δράση αποτελεί μια καινοτόμα προσέγγιση. Παραδειγματικά η Goody's όταν ξεκίνησε την εξάπλωση της στην επαρχία αντιμετώπισε σημαντικά προβλήματα νομικά σε συγκεκριμένους Δήμους με την προσέγγιση της ανοιχτής κουζίνας. Πολλοί δήμοι στην Ελλάδα δεν επιτρέπανε την κουζίνα να είναι ορατή στους καταναλωτές, αυτό όμως αποτελούσε την βάση του επιχειρηματικού σχεδίου των Goody's και την διαφοροποίησή τους. Παρακάτω συνοπτικά παραθέτονται οι πίνακες με τις διαθέσιμες νομικές μορφές και γίνεται μια σύγκριση μεταξύ των νομικών μορφών κυρίως για οργανισμούς εντός της κοινωνικής οικονομίας.

Πίνακας 1 Νομικές Μορφές

N. Μορφές εκτός Κοινωνικής Οικονομίας	N. Μορφές Συνεταιρισμών	N. Μορφές Κοινωνικών Συνεταιρισμών
Ατομική	Αγροτικοί	ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.

O.E. & EE	Αστικοί	ΚΟΙΝ.Σ.Επ. Συλλογικού, Π. Σκοπού, Ένταξης & Φροντίδας
Ε.Π.Ε.	Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία	Α.Μ.Κ.Ε.
Ι.Κ.Ε & Α.Ε.	-	

Πίνακας 2 Νομικές Μορφές Κοιν. Συνεταιρισμών

Ν. Μορφές Κοινωνικών Συνεταιρισμών	ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.	ΚΟΙΝΣΕΠ	ΑΜΚΕ
	Καταστατικό υπογεγραμμένο από εταίρους	Καταστατικό υπογεγραμμένο από ιδρυτικά μέλη	
Μέλη	>15 μέλη	>7 ένταξης >5 συλλογικού και Φροντίδας	>2 εταίρους
Κατηγορίες μελών	Α κατηγορία: Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας >35% >15ετών ανεξαρτήτως διάγνωσης νόσου, διαμονής και δικαιοπρακτικής ικανότητας Β' Κατηγορία: Επαγγελματίες ψυχικής Υγείας <40% Γ' Κατηγορία: Λοιπά Φυσικά ή Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού/δημοσίου δικαίου	Μονό σε κοινσεπ ένταξης επιτρέπεται η συμμετοχή Ν.Π.Δ.Δ., >40% ευάλωτες ομάδες Συνολικά επιτρέπεται η συμμετοχή Ν.Π.Ι.Δ. έως το 1/3 του συνόλου των μαριδιών	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα
Πεδίο	Κοινωνικό οικονομική ενσωμάτωση και επαγγελματική ένταξη των ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα.	Κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων, Κοινωνική Φροντίδα και συλλογικός Παραγωγικός Σκοπός;	Κοινός Σκοπός, κυρίως οικονομικός αλλά όχι εμπορικός
Μερίδες	Υποχρεωτική και μέχρι 5 προαιρετικές. Απεριόριστες προαιρετικές για Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. & Μ.Κ. χαρακτηρα	Υποχρεωτική, δεν ορίζεται ο αριθμός των προαιρετικών μερίδων. Η επιπλέον μερίδες δεν δίνουν επιπλέον δικαίωμα ψήφου.	Οι εισφορές των εταίρων μπορούν να συνίσταται σε εργασία τους σε χρήματα ή σε άλλα αντικείμενα καθώς και σε κάθε άλλη παροχή. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο οι εταίροι είναι υποχρεωμένοι σε ίσες εισφορές.
Ευθύνη	Περιορισμένη μέχρι το ποσό της μερίδας	Περιορισμένη μέχρι το ποσό της μερίδας	Απεριόριστη και εις ολόκληρον
Διοίκηση	7 τακτικά και 7 αναπληρωματικά μελη, υποχρεωτικά 2 από Α κατηγορία με την προϋπόθεση ότι δεν τελούν υπο πλήρη	Δ. Επιτροπή > 3μέλη Θητεία <5έτη Συνεδρίαση 1 φορά το μήνα	Η διοικηση και αντιπροσώπευση της ΑΜΚΕ μπορεί να ανατεθεί σε ένα ή και μερικούς από τους

	δικαστική στέρηση, 3ετης θητεία. Συνεδρίαση 1 φορά το μήνα		εταίρους. Διαφορετικά ασκείτε από όλους τους εταίρους.
Εποπτικό Συμβούλιο	Υποχρεωτικά αν μέλη >20, όχι μέλη Α κατηγορίας, εκλέγεται από την ΓΣ	Δεν ορίζεται	Δεν ορίζεται
Απαιτούμενο Κεφάλαιο	Δεν ορίζεται	Δεν ορίζεται: Παρόλα αυτά υποχρέωση για 100 ευρώ ανά συνεταιριστική μερίδα	Δεν ορίζεται
Τακτικό Αποθεματικό	>5% κερδών	>5% κερδών	Μη συναφές
Ειδικό αποθεματικό	Επιδοτήσεις, εισφορές νέων μελών	Δεν ορίζεται	Δεν ορίζεται
Διανομή πλεονασμάτων/ κερδών	Αν δεν ορίζει το καταστατικό 50% ανάλογα με τις μερίδες και 50% ανάλογα με την εργασία	Δεν προβλέπεται η διανομή κερδών, -5% αποθεματικό -35% στους εργαζομένους -60% επανεπένδυση στον κοινωνικό σκοπό ή σε νέες θέσεις εργασίας	Όλο το παραγόμενο κεφάλαιο ανήκει στην εταιρεία και αναλογεί σε όλους τους εταίρους κατά τον λόγο της εταιρικής μερίδας που έχει ο καθένας.

Στον παρακάτω πίνακα γίνεται συγκριτική αναφορά μεταξύ των δημοφιλέστερων νομικών μορφών κοινωνικών επιχειρήσεων. Ο ΚοιΣΠΕ εξαιρείται λόγω της ιδιαίτερης μορφής καθώς αφορά κατά κανόνα την ενσωμάτωση ατόμων με ψυχικά προβλήματα.

Πίνακας 3 Συγκριτικός Πίνακας

N. Μορφή	ΚΟΙΝΣΕΠ	ΑΜΚΕ
Έναρξη εργασιών	Σχετικά εύκολη	Σχετικά εύκολη
Τήρηση Βιβλίων	Β' Κατηγορίας	Β' Κατηγορίας
Υπολογισμός Εσόδων Δαπανών	Ευκολία λόγω εμπορικού χαρακτήρα	Δυσκολία λόγω μερισμού σε φορολογητέο και μη τμήμα
Αμοιβές μελών	Προβλέπεται αλλά οι δαπάνες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα	Προβλέπεται αλλά οι δαπάνες δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα
Ασφάλιση μελών	Απαλλαγή. Η συμμετοχή ως μέλος δεν υποχρεώνει σε ασφάλιση παρόλα αυτά σε περίπτωση αμοιβής τ	Απαλλαγή

Εργαζόμενοι ευάλωτων ομάδων

Οι εργαζόμενοι συνεχίζουν να λαμβάνουν επιδόματα κοινωνικής προστασίας

Καμία πρόβλεψη

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ μπορούν να αξιοποιήσουν πόρους από τους 3 τομείς της οικονομίας, καθώς είναι υβριδικοί οργανισμοί και λειτουργούν στα 'σύνορα των τριών τομέων της οικονομίας (Defourny & Nyssens, 2010), και ενώ διατηρούν τα οφέλη του τρίτου-μη κερδοσκοπικού τομέα (δωρεές, ενισχύσεις, εθελοντισμός κ.ο.κ.), έχουν πρόσβαση σε εργαλεία ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του τομέα της αγοράς και δικαίωμα σύναψης συμβάσεων Ιδιωτικού Δημοσίου τομέα.

Παρακάτω κάνουμε αναφορά στις δύο κύριες πηγές εισοδήματος, το εισόδημα που δημιουργείτε από υπηρεσίες, παραγωγική ή εμπορική δραστηριότητα και το εισόδημα από σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Δημιουργία εισοδήματος

Η βιωσιμότητα των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την στρατηγική εισοδήματος και τον βαθμό που είναι αυτή εξαρτημένη από κρατικό εισόδημα και δωρεές. Το μοντέλο πρέπει να προσανατολιστεί σε δημιουργία εισοδήματος από την αγορά και να περιορίσει τον ρόλο του κράτους σε υποστηρικτικό ρόλο και όχι καθοριστικό (έρευνες, πόροι, άδειες, πληροφόρηση κ.ο.κ). Ο προσανατολισμός στο εξαρτημένο εισόδημα από τις δωρεές, επιδοτήσεις και φιλανθρωπία ως αποτέλεσμα του μοντέλου ΚΡΑΤΟΣ-ΤΡΟΦΟΣ, δημιούργησε μια κουλτούρα εξάρτησης και απομάκρυνσης από το εισόδημα της αγοράς.

Η διπλή ταυτότητα – οικονομική/κοινωνική- των ΚΕ δυσκολεύει την προσαρμογή στα νέα δεδομένα που φέρνει η συγχρονη οικονομία. Στον Ελληνικό χώρο παρατηρείται ότι ακόμη και σε περιπτώσεις επιχειρηματικής πρωτοβουλίας οι κοινωνικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, σε πολλές περιπτώσεις ακόμη προσέγγιζαν το επιχειρηματικό μοντέλο με την φιλοσοφία του Μη Κερδοσκοπικού. Δηλαδή εισόδημα που δεν παράγεται από δραστηριότητα.

Αποτελεί γεγονός ότι τα περισσότερα παραδείγματα για την χρηματοδότηση Κοινωνικών επιχειρήσεων αναφέρονται σε χώρες της δυτικής Ευρώπης και του Η.Β. καθώς οι χώρες αυτές έχουν ώριμο οικοσύστημα χρηματοδότησης για κοινωνικές επιχειρήσεις. Στην Ελλάδα το περιβάλλον είναι ακόμα σε φάση αναδιοργάνωσης και το Στρατηγικό σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Τομέα της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας βρίσκεται ακόμη από το 2011 σε

φάση υλοποίησης. Οι πιέσεις για την ευρεση νέων πόρων και πηγών έρχονται από το γεγονός ότι οι δημόσιες χρηματοδοτήσεις μειώνονται και ως εκ τούτου οι φορείς οδηγούνται σε ιδιωτικές πηγές. Όπως αναφέρει η Σοφία Αδάμ (Αδάμ, 2014; p75), παρατηρείται μια στροφή από την λογική των επιδοτήσεων στην λογική των επενδύσεων.

Συνεπώς όσο λιγότερο προσανατολίζεται η κοινωνική επιχείρηση σε εισόδημα από πηγές που είναι πιθανό να εκλείψουν τόσο πιο βιώσιμη θα είναι στο διηνεκές εξασφαλίζοντας την μακροβιότητα του κοινωνικού της αντικτύπου. Αντίστοιχα όσο περισσότερο προσανατολισμένη είναι η δραστηριότητα της στην επίλυση ενός προβλήματος του καταναλωτή τόσο πιο κερδοφόρα θα είναι δραστηριότητας της.

Η χρηματοδότηση της κοινωνικής επιχείρησης από την βάση, την αρχή του σχεδιασμού και της σύλληψης της ιδέας μπορεί να συνοψιστεί σε 10 επιμέρους κατηγορίες:

1. Ιδία Χρηματοδότηση- με κεφάλαια της ιδρυτικής ομάδας
2. Three (3) F's-Friends Fools & family
3. Μικροχρηματοδότηση – Νέο πλαίσιο Μικροδανείων
4. Δανεισμός – Παραδοσιακός δανεισμός από Τράπεζες
5. Θερμοκοιτίδες (seed funding)- Οργανωμένες δομές στήριξης
6. Επενδυτές (Angel Investors)
7. Κεφάλαια Συμμέτοχων (Venture capital)
8. Αντιπραγματισμός (Bartering).
9. Συναιτερισμός (partnership) – μερίδες
10. Δέσμευση ενός μεγάλου πελάτη

Χρηματοδοτικά εργαλεία

Με την εγγραφή τους οι Κοιν.Σ.Επ. και οι Κοι.Σ.Π.Ε αποκτούν πρόσβαση σε πλήθος χρηματοδοτικών εργαλείων από το ΕΣΠΑ όπως οι παραδοσιακές επιχειρήσεις και δύνανται να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ETEAN) και να εντάσσονται στον Επενδυτικό Νόμο Ν. 3908/2011. Μπορείτε να παρακολουθείτε τα προγράμματα εθνικής χρηματοδότησης στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://www.espa.gr/el/Pages/Proclamations.aspx>

Επίσης η κοινωνική επιχείρηση μπορεί να αναζητήσει πόρους από Ευρωπαϊκά κονδύλια στο πλαίσιο προσκλήσεων που άπτονται τον κοινωνικό και καταστατικό της σκοπό. Ωστόσο η λίστα είναι τεράστια και διαμορφώνεται συνεχώς, οπότε πρέπει να παρακολουθείτε ή να συμβουλευέστε κάποιον ειδικό σε προγράμματα ώστε να είστε ενημερωμένοι και να μπορείτε να υποβάλλετε.

Τα πιο δημοφιλή και σχετικά ευκολά μα χρήσιμα για κοινωνικές επιχειρήσεις είναι τα:

- Erasmus για νέους επιχειρηματίες. Δίνει την δυνατότητα με χρηματοδότηση που καλύπτει τα βασικά σας έξοδα να επισκεφθείτε κοινωνικό επιχειρηματία στην Ευρώπη & Αμερική με το ίδιο αντικείμενο, με σκοπό να μάθετε τα βασικά και να ανταλλάξετε τεχνογνωσία. Υπάρχουν σημεία επαφής, ένα από αυτά είναι και το Επιμελητήριο Έβρου όπου μπορείτε να επικοινωνήσετε για αιτήσεις mail: marketing@evroschamber.gr
- Erasmus Plus
- Creative Europe. Το [πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»](#) στηρίζει πρωτοβουλίες στον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό, πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.

Υπάρχει πληθώρα προγραμμάτων και γενικά πρίν την υποβολή πρέπει να αποταθείτε σε ειδικό ή να μελετήσετε πολύ καλά τις προϋποθέσεις ώστε να διεκδικήσετε τα κονδύλια. Το θετικό με τα ευρωπαϊκά προγράμματα είναι ότι δίνεται προκαταβολή με την έγκριση και καταβολές με την πρόοδο. Ενδεικτικά παραθέτοντας μερικά link από τις στοχευμένες δράσεις της Ε.Ε. για χρηματοδότηση.

Στον παρακάτω σύνδεσμο αναφέρονται ευκαιρίες χρηματοδότησης για μη κερδοσκοπικούς:
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/who-eligible-funding/funding-opportunities-ngos_el

Άλλοι Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/who-eligible-funding/funding-opportunities-ngos_el
- http://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/enterprises_en
- https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/who-eligible-funding/funding-opportunities-ngos_el
- https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls_en
- <https://www.espa.gr/>
- <https://www.indiegogo.com/>
- <https://innovationforsocialchange.org/en/my-8-favorite-crowdsourcing-and-crowdfunding-platforms-for-social-good>
- <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/770>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=836>

Δημόσιες Συμβάσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν. 4412/2016 οι δημόσιες επιχειρήσεις μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις κατ' αποκλειστικότητα με κοινωνικές επιχειρήσεις. Όπως αναφέρεται στο άρθρο:

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα, υπό τους ειδικότερους όρους του παρόντος άρθρου και του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 4, το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε:

1. Προστατευμένα Παραγωγικά Εργαστήρια του άρθρου 17 του ν. 2646/1998 (Α' 236),
2. Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης του άρθρου 12 του ν. 2716/1999 (Α' 96),
3. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ενταξης της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4019/2011 (Α' 216) και
4. κάθε άλλο οικονομικό φορέα που έχει ως κύριο σκοπό, δυνάμει του καταστατικού του, την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία ή μειονεκτούντων προσώπων, εφόσον περισσότεροι από 30% των εργαζομένων του φορέα είναι εργαζόμενοι με αναπηρία ή μειονεκτούντες εργαζόμενοι.

ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress (Μικροχρηματοδοτήσεις Progress), που συστάθηκε το 2010, αυξάνει τη διαθεσιμότητα μικροπιστώσεων, δηλαδή μικρών δανείων **κάτω από 25.000 ευρώ**, για την ίδρυση ή την επέκταση μικρής επιχείρησης. Ο μηχανισμός αυτός δεν χρηματοδοτεί απευθείας επιχειρηματίες, αλλά δίνει τη δυνατότητα σε **επιλεγμένους παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων** στην ΕΕ να αυξήσουν τα ποσά που δανείζουν, με τις ακόλουθες ενέργειες:

δίνει εγγυήσεις σε παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων, και κατά συνέπεια αναλαμβάνει από κοινού τον κίνδυνο ζημίας χρηματοδοτεί την αύξηση των ποσών που διατίθενται για μικροδάνεια. (Περισσότερα: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=836>)

Οι **Μικροπιστώσεις** (ή αλλιώς μικροχρηματοδοτήσεις) αποτελούν χαμηλότοκα δάνεια ύψους 3.000€ έως 25.000€ τα οποία απευθύνονται σε υφιστάμενες πολύ μικρές επιχειρήσεις και άνεργους που θέλουν να υλοποιήσουν την επιχειρηματική τους ιδέα. Συνήθως χορηγούνται από τις τράπεζες χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις, ενώ οι εγγυήσεις παρέχονται από εξειδικευμένους δημόσιους φορείς. Οι μικροπιστώσεις συνοδεύονται από υπηρεσίες επιχειρηματικής ανάπτυξης (π.χ. εκπαίδευση, mentoring, coaching, συμβουλευτική, λογιστική και νομική υποστήριξη), ώστε να επιτυγχάνεται συνεχής και στενή επικοινωνία μεταξύ του φορέα πίστωσης και του δανειολήπτη. Το ποσό του δανείου μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως κεφάλαιο κίνησης όσο και για επενδυτικές δαπάνες.

Φορείς που παρέχουν Μικροχρηματοδοτήσεις (Πηγή: Υπ. Οικονομίας)

- **Eurobank**

- Σε συνεργασία με την Action Finance Initiative (AFI) παρέχονται μικροπιστώσεις για την στήριξη υφιστάμενων αλλά και νέων μικρών, πολύ μικρών επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων.

- **Microstars**

- Δυνατότητα χορήγησης μικροδανείων (1.000 έως και 25.000 ευρώ) σε υφιστάμενες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, καθώς και startups (minimum λειτουργίας 6 μήνες) σε συνδυασμό με την παροχή Υπηρεσιών Επιχειρηματικής Ανάπτυξης. Η αίτηση για την παροχή του δανείου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και τα δάνεια χορηγούνται σε συνεργασία με τραπεζικά ιδρύματα κατόπιν δικής τους αξιολόγησης.

- **Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα**

- Παρέχονται μικροδάνεια (ύψους ως 25.000) ευρώ σε πολύ μικρές βιώσιμες επιχειρήσεις κατόπιν συμφωνίας για την παροχή εγγυήσεων εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

- **Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας**

- Με βάση τη συμφωνία με το ΕΤαΕ θα χορηγούνται δάνεια μικροχρηματοδοτήσεων (ύψους ως 25.000) σε υφιστάμενες ή υπό ίδρυση πολύ μικρές επιχειρήσεις. Τα δάνεια είναι εγγυημένα σε ποσοστό 80% από το ΕΤαΕ. Τα πρόσθετα οφέλη για τους δικαιούχους αφορούν αφενός στο μειωμένο τουλάχιστο κατά 1,5% επιτόκιο χορήγησης σε σχέση με το τρέχον επιτόκιο της Τράπεζας για τη συγκεκριμένη κατηγορία δανείων και αφετέρου στο μειωμένο ποσό καλυμμάτων που δεν θα ξεπερνούν το 50% του δανείου.

- **Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας**

- Χορηγούνται δάνεια μικροχρηματοδοτήσεων (ύψους ως 25.000) σε υφιστάμενες ή υπό ίδρυση πολύ μικρές επιχειρήσεις. Τα δάνεια είναι εγγυημένα σε ποσοστό 80% από το ΕΤαΕ και δεν είναι απαραίτητη η παροχή εξασφαλίσεων εκ μέρους του δανειολήπτη.

CROWDFUNDING

Το Crowdfunding είναι οι συλλογική συνεισφορά ενός μεγάλου αριθμού ατόμων που δικτυώνονται και συλλέγουν ένα μικρές ποσότητες κεφαλαίων για να χρηματοδοτήσουν μια νέα ιδέα ή επιχείρηση. Είναι με απλά λόγια η χρηματοδότηση από το πλήθος, την κοινωνία.

Συνήθως αυτό συμβαίνει με την δημοσίευση κάποιου project ή ιδέας σε μια πλατφόρμα και καλεί τον κόσμο να την στηρίξει. Τα χρήματα συνήθως σε μικρά ποσά δίνονται στους διαχειριστές του project, υπο προϋποθέσεις και σε περίπτωση που ο οικονομικός στόχος επιτευχθεί πρέπει να τηρηθούν. Αφορά περιπτώσεις μικρο-χρηματοδότησης από 5.000-50.000 ευρώ και δεν περιορίζεται σε επιχειρηματικές ιδέες, αλλά και στη χρηματοδότηση Life Projects για σπορ, τέχνες, ιατρικές ανάγκες, εκπαίδευση, ταξίδια, εθελοντισμό κλπ.. Το crowdfunding μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο για τη χρηματοδότηση Μη Κερδοσκοπικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) και φυσικά κοινωνικών επιχειρήσεων.

Μερικές από τις βασικές πλατφόρμες είναι:

- GoFundMe
- Indiegogo (πιο δημοφιλής)
- Kickstarter (πιο δημοφιλής)
- Patreon
- Teespring

Στην Ελλάδα έχουν γίνει προσπάθειες ανάπτυξης πλατφόρμας όπως το giving box & Groorio, ωστόσο είναι σε αρχικό στάδιο καθώς η αποτελεσματικότητα της πλατφόρμας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον όγκο των χρηστών/επενδυτών.

Βασικά εργαλεία Καμπάνιας (Indiegogo)

- PITCH VIDEO
- Κείμενο PITCH — Διηγήσου την ιστορία σου
- Εικόνες, Τίτλος και σύντομη περιγραφή
- PERKS – Τι προσφέρεις; Δίνεις κάτι;
- LINKS -Facebook, Twitter ή άλλα σχετικά που θα βοηθήσουν τον ενδιαφερόμενο να σε εμπιστευθεί ή να ενδιαφερθεί.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Βιο.Μ.Ε. Θεσσαλονίκη

Η ΒΙΟ.Μ.Ε. είναι μια κοινοτική επιχείρηση (community enterprise) στην Ελλάδα, με έδρα την Θεσσαλονίκη. Η εταιρεία παράγει φυσικά καθαριστικά. Υπήρξε θυγατρική της Filkeram-Johnson που παρήγαγε χημικά προϊόντα και τώρα έχει περάσει στα χέρια των πρώην εργαζομένων.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το 2011, η μητρική εταιρεία έπειτα από σοβαρά οικονομικά προβλήματα κήρυξε πτώχευση. Ως αποτέλεσμα η θυγατρική της Βιο.Μ.Ε. τελούσε υπο αδράνεια ενώ στα φορολογικά αρχεία θεωρείτο

ενεργή. Οι 70 εργαζόμενοι έχασαν τις δουλειές τους, τους μισθούς και αποζημιώσεις ενώ επίσης δεν δικαιούτανε αποζημίωση ανεργίας καθώς η εταιρεία δεν είχε κλείσει στα χαρτιά. Οι εργαζόμενοι για το Ελληνικό κράτος τελούσανε υπο κατάσταση έμμισθης απασχόλησης.

Η ΛΥΣΗ

Κάθε πρόβλημα κρύβει μέσα του τους σπόρους για την λύση του. Οι εργαζόμενοι αποφασίσανε να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους και έτσι 40 από αυτούς στεφτήκανε το πρόβλημα διαφορετικά. Πιστέψανε στο συνεταιριστικό πνεύμα και οραματιστήκανε το παρατημένο εργοστάσιο σε λειτουργία μέσα από ένα μοντέλο αυτό-διαχείρισης. Ένα οργανισμό που θα ανήκει στους εργαζομένους και θα λειτουργεί υπό ένα οργανωτικό μοντέλο συνεταιριστικό με συμμετοχική διοίκηση και κοινούς στόχους. Το επόμενο βήμα ήταν η διεκδίκηση του εγκαταλειμμένου εργοστασίου από τους ιδιοκτήτες για την εργασιακή τους επανένταξη. Η κύρια ιδέα υπήρξε η επαναλειτουργία με κύριο προϊόν φυσικά καθαριστικά, φιλικά προς το περιβάλλον που θα διοικείτε από τους ίδιους με στόχο να αποκαταστήσεις τους πρώτους 40 και να δημιουργήσει και άλλες θέσεις εργασίας.

Τον Φεβρουάριο του 2013, οι 40 εργαζόμενοι ιδρύσανε την Κοιν.Σ.Επ. Βιο.Μ.Ε. προτείνοντας μια νέα προσέγγιση στην επιχειρηματικότητα. Σήμερα οι μεριδιούχοι είναι ιδιοκτήτες και εργαζόμενοι. Κατανοήσαν την ανεπάρκεια τους και στοχεύσανε σε επισκέψεις σε εργοστάσια στην Ευρώπη, Ιαπωνία και Ινδία ωστου να ανταλλάξουν γνώσεις και να δημιουργήσουνε δίκτυα. Το αρχικό κεφάλαιο προήλθε από την ρευστοποίηση των παρατημένων εμπορευμάτων σε φίλους, οικογένεια, λαϊκές αγορές, παζάρια και δράσεις αλληλεγγύης. Η κίνηση αυτή προσέλκυσε επενδυτές από την Ευρώπη και έφερε νέες θέσεις εργασίας και χρηματοροές

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Αυτός ο Κοινωνικός Οργανισμός πέτυχε πολλαπλούς στόχους:

Διατήρησε τις 40/70 θέσεις εργασίας και είναι δεσμευμένος βάση καταστατικού (N4019/11) να επανεπενδύει το 60% των πλεονασμάτων στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Μεταμόρφωσε τον οργανισμό από χημικά προϊόντα σε φυσικά καθαριστικά με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον.

Ενσωμάτωσαν πρακτικές ανταλλακτικής οικονομίας για την διάθεση των προϊόντων

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι κύριες προκλήσεις είναι οι εξής:

Η οχύρωση απέναντι στο μη φιλικό πολιτικό, νομικό και οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Η ανάγκη να αναζητήσουν νέες αγορές καθώς μέχρι σήμερα πωλούν κυρίως μέσω ανταλλακτικής οικονομίας και βασισμένοι στην αλληλεγγύη.

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Μοδούσα

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ

«Μόδι» είναι εθμική μονάδα βάρους στην Μυτιλήνη, περίπου ίση με 640 κιλά παλαιότερα και κάπου περίπου 500 κιλά σήμερα. Ένα δένδρο ελιάς όλοι θα ήθελαν να παράγει τόσο πολύ καρπό, και τότε θα λέγαμε ότι αυτή η συγκεκριμένη ελιά είναι «μοδούσα». «ΜΟΔΟΥΣΑ» ονόμασαν την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση οι παραγωγοί της Γέρας Μυτιλήνης, ευχόμενοι η ΚοινΣΕπ ΜΟΔΟΥΣΑ να είναι «παραγωγική».

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

Η δημιουργία ενός οργανισμού ομπρέλα που θα αξιοποιήσει την γη και τον τοπικό αγροτικό πλούτο. Ένας οργανισμός ομπρέλα που θα γίνει όχημα να πωλούνται τα στάσιμα προϊόντα σε αγορές έξω από την Λέσβο. Ένας οργανισμός που αφενός θα έχεις την αυτοδιαχείριση των παραγόμενων αγαθών της Λέσβου και αφετέρου θα ενδυναμώσει το εμπορικό σήμα αυτών για να επιτύχουν στις αγορές εκτός Λέσβου.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τα ιδρυτικά μέλη είχαν όλοι μια δεύτερη εργασία, ξεκινήσανε 9 μέλη και το Νοέμβριο του 2014 γίνανε 20. Ξεκινήσανε στην Γέρα Λέσβου με στόχο την αξιοποίηση της γής και του αγροτικού πλούτου με συνεταιριστική μερίδα 300/ευρώ έκαστος και σκοπό την αυτοδιαχείριση τω τοπικών προϊόντων. Δεν υπήρχανε κεφάλαια πέραν της συνεταιριστικών μερίδων και προχώρησαν σε ανοιχτές συγκεντρώσεις, επικοινωνήσαν τον σκοπό τους με αποτέλεσμα να εξασφαλίσουνε λογότυπο, ιστοσελίδα, καταστατικό και λογιστή δωρεάν. Για τις ανάγκες τους επίσης τους παραχωρήθηκε δεξαμενή από συνεταιρισμό για αποθήκευση του παραγόμενου ελαιόλαδου. Παράγουν 2 προϊόντα τυποποιημένα ένα βιολογικό και ένα ακόμη ελαιόλαδο.

Η Μοδούσα λειτουργεί σαν ομπρέλα οι παραγωγοί είναι ανεξάρτητοι και η αμοιβή γίνεται σύμφωνα με το τονάζ. Ενεργοποιούν τα δίκτυα τους με στόχο για να αναπτυχθούν Β. Αιγαίο και Β. Ελλάδα και έπειτα παραπέρα. Οι συναντήσεις γίνονται κάθε Τετάρτη όπου συζητούν για τις προκλήσεις, λύσεις και νέες ιδέες. Τίθεται θέμα εμπιστοσύνης σε νέους μεριδιούχους και σκοπεύουν να το ξεπεράσουν με διαφάνεια και δημοκρατικό μοντέλο ώστε η νέα κουλτούρα να αποβάλει όσους δεν ταιριάζουν.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Αγορά εξοπλισμού για καθετοποίηση

Να παραχωρηθεί κάποιο εγκαταλειμμένο κτίριο

Να ακολουθήσουν ένα μοντέλο Social Franchise “Masticha Shop”

Περισσότερα:

1. <http://www.modousa.gr>

GREECE 4all

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ

Η Αμφιτρίτη σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία, ήταν η θεά της θάλασσας, σύζυγος του θεού Ποσειδώνα. Ήταν μια από τις πενήντα Νηρηίδες. Πιο απλά η θηλυκή προσωποποίηση της θάλασσας, η μητέρα των ψαριών, των φαλαινών των δελφινιών αλλά και της φιλοξενίας.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η «Αμφιτρίτη ΚΟΙΝΣΕΠ» είναι Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ένταξης (σύμφωνα με το Ν. 4019/11) και έχει ως σκοπό την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή ατόμων που ανήκουν σε Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Στόχος μας είναι να γίνει η πρώτη επιλογή των ξένων τουριστών για τη διαδικτυακή τους πληροφόρηση σχετικά με τον προσβάσιμο τουρισμό στην Ελλάδα, χάρη στη μοναδικότητα, πληρότητα και αξιοπιστία των πληροφοριών που θα τους παρέχουμε και να τους προωθούμε ποιοτικές υπηρεσίες που θα καλύπτουν όλη την αλυσίδα των αναγκών τους, σε συνεργασία με αξιόπιστους εταίρους.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τα Α.Μ.Ε.Α. δεν έχουν την ίδια πρόσβαση σε τουριστικές αποδράσεις. Δεν υπάρχει χαρτογράφηση ώστε να γνωρίζουν και να οργανώσουν τις διακοπές τους. Το βασικό μέλημα για ένα Α.Μ.Ε.Α. είναι η ασφάλεια. Να γνωρίζει που θα πάει, πώς θα πάει και αν μπορεί να πάει. Δεν υπάρχει οργανωμένη δομή που να κατευθύνει και να διευκολύνει αυτούς τους ανθρώπους στην εμπειρία τουρισμού.

Η

ΛΥΣΗ

Στους τομείς δραστηριοποίησης της «Αμφιτρίτης ΚΟΙΝΣΕΠ» περιλαμβάνονται :

Η ανάπτυξη της πλατφόρμας "Greece4all.eu", της πρώτης πολύγλωσσης διαδικτυακής εφαρμογής στην Ελλάδα, για την προβολή των εγχώριων προσβάσιμων υποδομών και υπηρεσιών, στους εισερχόμενους τουρίστες. Η παροχή συμβουλευτικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών, σχετικά με θέματα βελτίωσης της προσβασιμότητας, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία ειδικών επιστημόνων, καλές πρακτικές από τη διεθνή πραγματικότητα αλλά και την εμπειρία των μελών της.

Allendale
Forge
Studios

ALLENDALE FORGE STUDIOS

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το 2006 η Amanda Galbraith είχε δει πως οι δημιουργοί κοσμημάτων ταξίδευαν αποστάσεις για να πάνε σε εκθέσεις και να δείξουν τις δημιουργίες τους σε galleries. Αυτή η ρουτίνα κόστιζε ένα ποσό ετησίως για κάθε ένα δημιουργό χωριστά.

Η ΛΥΣΗ

Πρότεινε σε κάποιους από αυτούς να νοικιάσουν ένα μαγαζί όλοι μαζί κ να μοιραστούν τα έξοδα. Σε 8 εβδομάδες είχαν μαζέψει £10,000 το ανακαίνισαν και άνοιξε για το κοινό.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Η Pebbles gallery και το art café ήταν άμεση επιτυχία. Έχει γίνει κοινωνικό hub με εκθέσεις, project για νέους, festival, workshops, live music and artwork displays. Τον Ιαν 2007 ήταν 15 άτομα. Σήμερα είναι 71. Είναι μια ομπρέλα με μικροεταιρείες. Είναι οικονομικά αυτάρκεις.

CIUDAD SALUDABLE

Η Albina Ruiz δουλεύει με τους φτωχούς στα Β. Προάστια του Λιμα και χτίζει ένα σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων με βάση την κοινότητα. Η ιδέα αυτή συνεισφέρει σημαντικά στην βελτίωση της υγιεινής και τις συνθήκες υγείας στην περιοχή δράσης. Συνοδεύεται από ένα δημόσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που λειτουργεί σε ευθυγράμμιση με τις υπηρεσίες απομάκρυνσης σκουπιδιών των δημόσιων οργανισμών. Η πρωτοβουλία είναι οργανωμένη γύρω από ένα δίκτυο απασχόλησης και μικρό-επιχειρήσεων που παράγουν εισόδημα σε κάθε στάδιο της ανακύκλωσης

Η ΙΔΕΑ

Albina Ruiz πεπεισμένη για την αδυναμία του δημοσίου τομέα να διαχειριστεί τα στερεά απόβλητα. Το αποτέλεσμα είναι η συσσώρευση τεραστίων μαζών σκουπιδιών και άλλων αποβλήτων στις αστικές περιοχές, προκαλώντας σημαντικό κίνδυνο για την δημόσια υγεία. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την πίστη της στην δυναμική της κοινωνίας των πολιτών για την δημιουργία αποτελεσματικών λύσεων δημιούργησε την πρωτοβουλία. Ένα ολοκληρωμένο δίκτυο μικροεπιχειρήσεων που ασχολούνται με τη συλλογή, αποθήκευση, ανακύκλωση, κομποστοποίηση και επαναχρησιμοποίηση των στερεών αποβλήτων

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το πρόβλημα με τα απορρίμματα στο Περού είναι από τα πιο κρίσιμα προβλήματα της δημόσιας διοίκησης και της δημόσιας υγείας. Οι ανεπαρκείς διαδικασίες για τη συλλογή, την επεξεργασία και τελική διάθεση των στερεών αποβλήτων έχουν ως αποτέλεσμα την ρύπανση με σημαντικό κίνδυνο για την δημόσια υγεία. Μερικά από τα βασικά προβλήματα είναι η ρύπανση του εδάφους και του πόσιμου νερού, η μόλυνση των αποθεμάτων τροφίμων, η εξάπλωση των μεταδοτικών ασθενειών και τη σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας της αστικής ζωής. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό στις φτωχές, πυκνοκατοικημένες περιοχές, όπου είναι ένας σημαντικός παράγοντας ενισχύοντας τις επιδημίες.

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Μέσω ενός ΜΚΟ Alternativa ("εναλλακτική"), η οποία ιδρύθηκε το 1989 η Albina ανέπτυξε μια στρατηγική τεσσάρων σημείων :

- ένα πολύπλευρο σύστημα διαχείρισης των αποβλήτων με βάση την τοπική κοινότητα
- Αποτελεσματικό συντονισμό με τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες,
- μια δυναμική εκστρατεία ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού
- και την κινητοποίηση της απαιτούμενης χρηματοδοτικής στήριξης από ένα ευρύ φάσμα πηγών.

Πηγές :

- Acemoglu, D.,R., Shimer, (1999) *Efficient Unemployment Insurance*, The Journal of Political Economy, Vol. 107, No. 5, pp. 893-928 The University of Chicago Press
- Arthur, L., Keenoy, T., Smith, R. and Antony, P. (2001), 'Capital Anchoring and Co- operative Ownership: The Reality of the Operation of a Co-operative Enterprise in a Globalising Economy', unpublished paper, Cardiff Metropolitan University.
- Baron, R.A., 2008. *The role of affect in the entrepreneurial process*. Academy of Management Review 33, 328–340
- O. J. Blanchard & F., Jaumotte & P., Loungani, (2013). *Labor Market Policies and IMF Advice in Advanced Economies during the Great Recession*, IMF Staff Discussion Notes13/02, International Monetary Fund.
- Cedefop (2010)a, *Skills supply and demand in Europe, Medium-term forecast up to 2020*, Office of the European Union, <http://www.cedefop.europa.eu>
- Cedefop (2011) Annual Report, Office of the European Union <http://www.cedefop.europa.eu>
- CIRIEC, (2012), "The Social Economy in the European Union", Monzon J.L., Chaves, R., European Commission
- Γεωργας Κ., Κασσαβέτης Δ., Κωστας Α., Οικονόμου Χ., Σουλιώτης Κ., Στραβοσκούφης Θ., Σωτηροπούλου Ε., (2012) "Κοινωνική Οικονομία: Θεωρία, Εμπειρία και Πρακτικές", Δοκίμιο 20, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα
- Davister, C., J. Defourny and O. Grégoire (2004), 'Work integration social enterprises in the European Union: an overview of existing models', EMES Working Paper 04/04
- Defourny, J. and Nyssens, M. (2009). *Social enterprise in Europe: At the crossroads of market, public policies and third sector*, Policy and Society,
- Dees, 1998
- Dees,
- Elkington, J. 1994. Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development. California Management Review 36(2): 90-100
- ΕΥΚΕΚΟ, *Εθνική Υπηρεσία για την Κοιν. Επιχειρηματικότητα & Κοιν. Οικονομία*, www.keko.gr,
- Endeavor, Entrepreneurship and Investment Opportunities in Greece Today retrieved from: <http://goo.gl/lp9xmb>
- Ethical Consumer Market Report, 2012,
- ΕΣΥΕ, www.statistics.gr
- European Commission, (2012), New skills and jobs in Europe: Pathways towards full employment.
- European Commission, (2012), *Flash Eurobarometer 304*
- European Commission, (2011), "Social Business Initiative - Creating a favourable climate for social enterprises, key stakeholders in the social economy and innovation" - SEC(2011) 1278
- European Commission, (2011), "Social Business Initiative - Creating a favourable climate for social enterprises, key stakeholders in the social economy and innovation" -SEC(2011) 1278

- Jensen, A., (2006), *Insolvency, Employee Rights & Employee Buyouts A Strategy for Restructuring*, The common Cause Foundation, London
- Gamble and Gamble, (2013), *Communication Works*, International 11th Edition, McGraw Hill, U.S.A.
- GEM Report, www.gemconsortium.org
- Holtz-Eakin, Douglas (1993). "Job-Lock: An Impediment to Labor Mobility? Is Health Insurance Crippling the Labor Market?," Economics Public Policy Brief Archive 10, Levy Economics Institute.
- UNESCO, ISCED 1997, link: <http://goo.gl/e2kDNC>
- Kottler, P., Lee, N., (2012), *Up and out of Poverty*, Wharton School Publications
- Locker, Kienzler, (2010), *Business and Administrative communication*, 9th Edition, McGraw Hill
- Manpower, Έρευνα για την απασχόληση 2013. <http://goo.gl/RtfSfj>
- Meadows Research Center, www.meadowscenter.org
- Monster Career Portal., <http://www.monster.co.uk>
- World Bank, Report on Poverty, <http://www.worldbank.org/>
- Goleman, D., Boyatzis, R., McKee, a.,(2002) *Primal Leadership: Learning to Lead Emotional Intelligence*, HBR Press, Boston Massachusetts
- Wessels, W., (2000), Economics, 3rd Edition, μετάφραση στα Ελληνικά 2004, Κλειδάριθμος, Αθήνα
- Παπαδόπουλος, Τ., (2000), *Integrated approaches to active welfare and employment policies Greece*, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions.
- Millennium Development Goals, www.un.org/millenniumgoals.
- Murray, R., Caulier-Grice, J. and Mulgan, G. (2010). *The Open Book of Social Innovation*, [London]: NESTA
- Goldsmith, S.,(2010), *The power of Social Innovation*, Jossey Bass,U.S.A.
- OECD (2010), <http://www.oecd.org>
- Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων Νέων Επιχειρηματιών, (ΟΕΣΥΝΕ), www.oesyne.gr
- Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργατικών Συνδικάτων, <http://www.obes.gr>
- Pavlik, J.V., (2008), *Media in the Digital Age*, Columbia University Press, NY, USA
- Peters, M., Meijen, K., Nuland, E.,Viertelhuizen, E., Sincer, *Sector Councils on Employment and Skills at EU level Country reports*, Rotterdam, 2010
- Παπαϊκονομου, (2009)
- ΠΑΣΕΓΕΣ Έκθεση Έρευνας για την απασχόληση στη γεωργία 2011, Μαρτιος, <http://www.paseges.gr/el>
- Regers, 1998
- Schumpeter, J., A.,(1975), *Capitalism, Socialism, and Democracy*, New York, Harper
- Smith, 2010
- Σακελαρόπουλος Θ, (1999), "Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους", Κριτική, Αθήνα
- Στρατηγικός σχεδιασμός Δήμου Αλεξανδρούπολης
- Στρατηγικός σχεδιασμός Δήμου Ορεστιάδος

- Timothy A. Judge Chad A., D Cample, (2000), *The Employment Interview: A review of Recent Research and Recommendations for Fututre Research*, Higgins Human Resource Management Review, Volume 10, Number 4, 2000, pages 383±406 Elsevier Science Inc.
- Tracey, 2007
- ΦΕΚ Α' 216/30-09-2011, Νόμος 4019/2011: *Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις*,
- Robert F. Hebert and Albert N. LinK, 2009, *A History of Entrepreneurship*, Intl Journal of Business and Social Science Vol. 2 No. 9 [Special Issue - May 2011] London: Routledge
- UNICEF. www.unicef.org
- World Bank, www.worldbank.org
- Yunus, M., 2003 *Banker to the Poor: Micro-lending and the Battle Against World Poverty*, New York, Public Affairs